РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Біологія та біохімія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю Е1 «Біологія та біохімія»

Рецензована освітньо-наукова програма підготовки магістрів, розроблена та реалізується кафедрою біології та хімії Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II, є актуальною, вчасною та науково обґрунтованою відповіддю на сучасні запити ринку праці, а також виклики, що стоять перед біологічною наукою та освітою в Україні та Карпатському регіоні зокрема.

Зміст ОНП «Біологія та біохімія» чітко підпорядкований головній меті - підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних самостійно та на високому методичному рівні вирішувати складні науково-дослідні, практичні та інноваційні завдання у сфері сучасної біологічної науки. Програма гармонійно поєднує фундаментальну теоретичну базу з поглибленим розвитком практичних і дослідницьких навичок магістрантів. Це повністю корелює з місією університету, спрямованою на забезпечення європейської якості вищої освіти та підтримку наукового потенціалу регіону.

Аналіз архітектури та внутрішнього наповнення освітньо-наукової програми свідчить про її цілісність, збалансованість та логічну послідовність викладання навчальних дисциплін. Розподіл навчального часу та кредитів ЄКТС між обов'язковою та вибірковою складовими повністю відповідає чинним нормативним вимогам та стандарту вищої освіти. Програма є освітньо-науковою, відповідно, вагоме місце в ній посідає науковий блок, що включає проходження дослідницької практики та безпосереднє виконання кваліфікаційної магістерської роботи. Це забезпечує формування у здобувачів стійких навичок академічної доброчесності, критичного мислення та методології наукового пошуку. Перелік інтегральних, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, а також програмних результатів навчання є чітким та вичерпним. Матриці відповідності підтверджують, що кожен компонент програми безпосередньо працює на досягнення заявлених результатів навчання.

З метою подальшого підвищення якості підготовки майбутніх магістрів, посилення їхньої конкурентоспроможності та зміцнення наукового потенціалу програми, пропонуємо розробникам розглянути можливість об'єднання наукового потенціалу інституцій-партнерів для реалізації спільних дослідницьких завдань у межах магістерських програм. Розширення співпраці в цьому конкретному напрямку дозволить досягти низки

позитивних результатів: надасть магістрантам можливість використовувати унікальну експериментально-лабораторну базу, наукові фонди та специфічне обладнання установ-партнерів; сприятиме активнішому впровадженню практики подвійного наукового керівництва магістерськими дослідженнями із залученням провідних науковців з академічних інститутів та профільних установ; виведе партнерство між інституціями на якісно новий, вищий рівень інтеграції вищої освіти, фундаментальної та прикладної науки.

Таким чином освітньо-наукова програма «Біологія та біохімія» другого (магістерського) рівня вищої освіти є цілісною, логічно побудованою, методично забезпеченою та повністю гарантує досягнення заявлених програмних результатів навчання. Вона відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та критеріям оцінювання Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. ОНП «Біологія та біохімія» рекомендується до реалізації та подальшого впровадження в освітній процес Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.

Рецензент
доктор педагогічних наук,
кандидат біологічних наук, професор,
декан природничо-математичного факультету
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка Ольга МЕХЕД

Підпис Ольги Мехед
ЗАСВІДЧУЮ
Начальник відділу кадрів
Національного університету
"Чернігівський колегіум"
імені Т.Г. Шевченка 04.

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму «Біологія та біохімія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань «Е Природничі науки, математика та статистика»
за спеціальністю «Е1 Біологія та біохімія»

Рецензована освітньо-наукова програма «Біологія та біохімія» розроблена співробітниками проєктної групи кафедри біології та хімії Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці ІІ для підготовки магістрів з біології та біохімії. Її мета – якісна підготовка конкурентоспроможних фахівців із біології та біохімії та науково-педагогічних кадрів, які володіють фундаментальною теоретичною і практичною підготовкою та здатні виконувати професійні обов'язки в галузі сучасної біології. Цьому відповідає змістове наповнення освітньої програми. Блок обов'язкових компонентів складається з обов'язкових загально-наукової підготовки, професійно-наукової та практичної підготовки й атестації. На опанування цим матеріалом виділена достатня кількість кредитів – 88, що складає 73%. Представлені також вибіркові дисципліни, які забезпечують набуття здобувачами основних фахових компетентностей, що надає можливість адаптувати підготовку кадрів під актуальні запити регіональних працедавців. Частка вибіркових дисциплін складає 32 кредити (27%). Наявність вибіркових дисциплін забезпечує можливість формування власного унікального профілю навчання; реалізацію академічних свобод; можливість адаптувати навчання під швидкі зміни на ринку праці; міждисциплінарність; поглиблену спеціалізацію; розвиток softskills;підвищення мотивації.

Програма характеризується збалансованістю, чіткою структурою та логічним зв'язком між компонентами. Великим плюсом є значний обсяг практичної підготовки (виробничі та переддипломні практики), що дозволяє закріпити теоретичні знання. Співвідношення кількості кредитів ЄКТС, відведених на опанування освітніх компонентів програми відповідає вимогам діючого законодавства. Перелік програмних´ компетентностей випускника корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК. Нормативний зміст підготовки здобувача вищої освіти сформульований у термінах результатів навчання. У програмі наведена форма атестації здобувача вищої освіти та вимоги щодо її проведення, а також посилання на нормативні документи Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці ІІ, в яких детально прописані принципи та процедури розроблення, затвердження, моніторингу, періодичного перегляду та забезпечення її якості. Варто також відмітити наявність серед переліку обов'язкових дисциплін такої ОК, як «Академічна доброчесність та право інтелектуальної власності у закладах вищої освіти». Успішне опанування цієї дисципліни логічно передбачає самостійне виконання навчальних завдань, чесне проходження оцінювання, дотримання авторського права та надання достовірних результатів у власних дослідженнях.

Аналіз освітньо-наукової програми «Біологія та біохімія» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань «Е Природничі науки, математика та статистика за спеціальністю «Е1 Біологія та біохімія» свідчить про чітку структурованість та узгодженість освітніх компонентів, раціональне поєднання теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Вважаю, що рецензована освітньо-науково програма заслуговує на її реалізацію.

Кандидат біологічних наук, доцент,
старший науковий співробітник Інституту ботаніки
ім. М.Г. Холодного НАН України Ольга ЦАРЕНКО

Підпис Царенко
Засвідчую
Відділ кадрів

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БОТАНІКИ ім. М.Г. ХОЛОДНОГО НАН УКРАЇНИ
ВІДДІЛ КАДРІВ

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК
на освітньо-наукову програму «Біологія та біохімія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю Е1 «Біологія та біохімія»

Сучасний ринок праці у сферах біотехнології, вивчення та збереження біорізноманіття та екологічного моніторингу потребує магістрів із високим рівнем інструментальних та аналітичних навичок. Презентована ОНП «Біологія та біохімія» Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці ІІ орієнтована саме на підготовку таких затребуваних спеціалістів.

Програма характеризується чіткою науково-практичною та науково-педагогічною спрямованістю. Включення до переліку обов'язкових компонентів дисципліни «Академічна доброчесність та право інтелектуальної власності...» є значним плюсом, адже це формує у майбутніх фахівців культуру захисту власних науково-прикладних розробок, що вкрай важливо для добросовісної конкуренції, яка регулюється офіційними правилами. Вибіркова складова програми дозволяє студентам заглибитися у специфічні біохімічні чи загально біологічні напрямки залежно від запитів потенційних роботодавців.

Аналіз змісту програми свідчить про логічну послідовність викладання дисциплін. Важливою перевагою ОНП є потужний блок науково-дослідницької та практичної підготовки (підготовка та захист кваліфікаційної роботи, виробничі практики), що дозволяє здобувачам інтегрувати теоретичні знання у реальний дослідницький процес. Структура програми чітко збалансована між обов'язковими та вибірковими компонентами, що забезпечує гнучкість траєкторії навчання студентів. Співвідношення загальних та спеціальних компетентностей відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для 7-го рівня.

Аналіз навчального плану та змісту профільних дисциплін показує високий рівень матеріально-технічного забезпечення кафедри. Це дозволить здобувачам проводити експериментальні дослідження на вищому інструментальному рівні.

Привертає увагу інформація стосовно забезпечення отримання магістрантами необхідних навичок роботи з сучасною лабораторною апаратурою під час проходження практик.

З метою підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку, рекомендую розробникам програми звернути увагу на залучення цифровізації біологічних досліджень. Можливо, доцільно було б розширити зміст вибіркових дисциплін або запровадити окремий курс, пов'язаний з основами біоінформатики, статистичного аналізу великих масивів даних (наприклад, мовою R або Python) та комп'ютерного моделювання біологічних процесів. Також варто звернути увагу на збільшення частки англомовних наукових джерел у робочих програмах профільних дисциплін.

Освітньо-наукова програма «Біологія та біохімія» магістерського рівня повністю відповідає стандартам вищої освіти, є актуальною, заслуговує на високу оцінку і рекомендується до реалізації в освітньому процесі Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці ІІ.

Кандидат біологічних наук,
старший науковий співробітник
Національного ботанічного саду
імені М.М. Гришка НАН України

Олександр ШИНДЕР